

САНГА ОЛОХ

ССКП ЧУРАЧИСТЫ ОРОНОУОННААДЫ КОМИТЕТЫН УОНИА УЛЭННҮҮР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОНОУОННААДЫ СОВЕТЫН ОРГАНАОрган Чураачистого районного Кочкотка КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

№ 145 (3945)

1970 смы. Ахсыннын 8 кунэ
ОПТУОРУННҮҮКТахшара 40 смык
Сынчалта 2 харчы

ССКП ХХIV СЪЕЗДИН КӨРСӨ

ҮКҮҮРҮҮЛААХ БОСТУУНТАР НЕРДЕРҮҮЛЭРЭ

Саха сарыгар шаах сүйүү са-
лары озорч тутусуптара. Са-
май сыйни юху сирэмдигэр, ко-
штул-босхо жөчтөн бийр-тотор
кэнэ, сый ус гымыттан бина
эрээ. Бу нылгас изэнтэ ынаа сый-
лаады үүтүн 60—63, ыччат сүйүү
тыннаах ыйзаанын сый-
лаады эзиллиментин 63—66 бы-
рынманын ылабыт. Оюн ким
изчирээгээ таба түвэжмэлт, го-
сударствора үрдүк сыйнаах энэ
эти туттаран, алжом ўгууд ша-
заспийт шааны корбут, аваныт-
сашааг тубэгүүн кобутту төл-
тер. Үчүгэйдик үйбүт, күнүн
хөтөнчөө хойтуулбакка сирийт
сүйүү ыйзигээ татын да ай-
лынка шалытта охсубат.

Иттихан Сабуруус-
ний затынан сохеэ Дободору-
рап затынан отделенистин бос-
туунтара И. А. Павлов, Д. М.
Егоров, А. А. Чингиров үрдэтий-
лийт эзилээтлийт ылынан
оройон бары субан сүйүнүү уо-
тар бостуунтарын ыкырыы та-
наарынтара. Бу зөвөн биирдийн
сүйүү тыннаах ыйзаанын
сүүжилтнэр 870
граммга тиэрдиах, оног долон-
бүнин 438,8 центнер эти эбийн
ногоруух, гоударствора тут-
тартыллар сүйүү 95 бырынана
үрдүк төйүүдакарын сирийт
буолбуга.

Савс 629,49 центнер уопсай
найзнындах 420 сүйүнүү ту-
таг отделение илэн сонуктары-
гар илдэгиттээр. Сыйни Бабада-
уровин 20-чи алавторынан мар-
шруттай миччинштэрээ. Эбээн-
тийсээ ыйзилбайт дээвэр-

Кынамнылаах монтер

СНИМОККА: Николай Про-
коньевич МАКАРОВ Чураачи-
стаады сибээс узелүү лишилт-
гар монтеруусын үзүүлэбийт 21
сый буолла. Сыйни хайни бара-
тар дахиа энгилэ суюх таалык-
рин хааччыяар. Ханса эхээ-
дьзэнье-кээжини таьжтар эрэ-
тууд твората охсар.

Н. П. Макаров активней об-
щественник. Элбах овлоо чал
адаты Николай Проконьевич
билигийн сибээс Болотурдаады
отделенистгар сэтгис сыйни
үзүүлнэр.

В. Барашкова фотота.

1966 сый сабанынтын кын-
тары төгнээхээхээ төхөөх угту-
ннаах уларыйылтар тавьсты-
лар. Ол уларыйылтары байбийт
үзүүлтгэр-хамнажийтгэгэр, олон-
путугар-даваахийтгэгэр юниты-
нүү-хамнажийн билэх сильдэг-
байт. Иттихан иордот ССКП ХХIII
слеен болицтөйт программатын
олохко ицилэрэн сийтийт. Оттон
ХХIV съезд иттихануул ба Ула-
хан, осоо ордук изро уларыйыл-
тары бийлиг олонпутугар калле-
рээр программааны болицтөйт. Ол
ийни санды съезд ыгырышын-
ылжийттэн бийлиг, сохоз Сылан-
наадын отделенистин механизма-
тордара төрөлжжөөтүүт учин
съеши үзээ тухо эмэ сийишин
лардах көрсөре ис сурхилтит-
тий дүлүүбайт.

Бийлиг — отделенистгар

Ахсыннын З күнүүгө Варшаватаады Дуогабарга кыттымын
государстволар политический консультативный комитеттарын
сүбэ мунисибир кыттымын ылбыт советской делегации Берлинтэй
Москваада эргиллэн калжээ. Делегацийн ССКП КК Генераль-
ный Секретара Л. И. Брежнев салайда.

МОСКВА. Кремль Улахан дыбарынаа. Манна бүгүн ахсыс ыны-
рылаах ССРС Верховный Советын иинин сессията аймлар.

ССТА фотохрониката.

Ситишилээхтик бултуур

Эрилик Эрликин затынай
колхоз Чакырдаады участа-
гын оштотаах кадровий бул-
тууга Егор Васильевич САВ-
ВИН төрдүс кварталга 700
соликубайдыды бултуурга
эбенэзалистибэ ылымынтаа.
Онүү ашара толорого дүлүү-
ван, сарсындарда эрдэжэн кий-

и хойткыа дэри Хонду.
Таатта урахтаринэн кинжих
таданайтар. Билигин 420 сол-
кубайдыды бултуутаа. Од
ийнгэр 180 аңдатардаах, 10
тигжиах, 3 кырнаастаах
уонна 2 солеидолдоох.
М СОФРОНОВ.

Эзэнээтэлистибэ туолан ихэр

Сылак отделенистин ыч-
чэт сүйүнүү көрееччүлэрээ
борооску суужжатаады эбиль-
линият 250 грамма тиэрдэн,
ыстык устата 30500 кг эбийн эти
онгорого эбенэзэлээ-
листибэ ылымынтаа уон-
на совхоз үрдүнэн ыкырыы
танаарынтыара. Кыстык ини-
ти ыма застаа. Бу күннэргэ
отделеница эбенэзалисти-
би туолан ихнитээр бэрэбэр-
нэлэнцээ. Онгон посторунай,
7169 кг эбийн эти онгобуд-
наа. Борооску суужжатаады
эбильлийт 300 грамма ти-
иэстээ.

Д. В. Петров салайтаачы-
лаах Куула ычнат-комсо-
мольской фермаадаа ус кийн
104 борооскууну көрдээр. Кийнлэр
борооску суужжатаады эбиль-
линият 413 грамма тириэртилэр. Бин-
дээлээн суусууттартаан көр
39 борооскуутын хас
бийрднэлэрээ суунжараа
470 грамм эбильлэлээрин
ситайэн П. П. Потапов куот-
алааныг бастаан ихэр,
В. М. Новгородова эмзэ-
түйт суусуутхарын ирбии-
лэрэн ылла.

В. ДАРВАСОВ.

Механизатор, эйиэхэ!

СЪЕЗДИ БЭЛЭХТЭЭХ КӨРСҮӨБҮН

ДТ-75 тракторга улааныр. А. В.
Макаров, И. И. Пермяков МТЗ-52
трактордаах Д. Н. Дьячковский
— совхоз бутуннуутаа иши тут-
тар механизатордараа. Кийнлэр
үрдүк танаарынлахтык ула-
зилалдадаа уонна бийнхээ бары
кусталанылары көзүүлүллэр.
Бийлиг кийнлэр кытари хайдах
танинаахаа үзэ ордук тахжидлаах
буолтуудын күннээ субзелэбийт.
Цаа холобурга манипптары илан
коргээдэг.

Мин Николай Цермаковтуун
эрбийр ДТ-75 трактордаах Үүн-
Күнэ биригээдэтийн 1000-тан
такса суусуутгээр от тийээбийт.
Бүнэн 3-4-таа кырнабыт, 100

— 110 центнер оту адалабыт.
Аты да трактористар сарсындаа
эрдээлээн, кийнхээ хойтуудын тур-
тиччөн улааныллэр. Бары тү-
дэтийлийбэт эбенэзалистиблэх-
шит, бээрийт тылы толорбут кийн
дээр бадалаахыт.

Мин аны санды эбенэзалисти-
бии ылымынми: санды дылтан
ХХIV съезд айналтын дээр 375
гентар сымнаадаас хөртуутуу саг-
жийн болтуулум. Энти да итишний
серугу ылымынхайт дээр арав-
ши. Улаа ызэрхаттарын, бу бы-
тарын да танинчилэх ажлын
желбит дэвшилжүүлэх. Бээ-бий-
льгийн ишийн тукужчийн та-
нуулжийн түүхийн тийжийн
бийлигийн энэхүү энэхүү
түүхийн тийжийн тийжийн
бийлигийн энэхүү энэхүү

Н. Дьячковская,
тракторист.

НААРА СУОХ БЫНЫ

Совхоз Волтоғатообу отдел-
шыстыгар ус «Дружба», бири
циркулярлар жөнүлдөрүнүн
сүйүк аттырын туңатса суох
сүттөлөр. Союз рабочай Аф-
масий Егорович Егоров — олор-
тот бирилдөстөрүн эмэ улам-
тинах соротох киңи. Оны обидес-
ческий интэрвьюлар тус бе-
збетин хармаса калысырын үр-
дүктүк туттара мөндейдир.

Киңи чалынынай «Дружба-
лах». Оштукуткан сатынын-
да 20 кун 7-лини часа үләзен,
тыйында 110,4 куб. метр оттук ма-
нын таштапан охтордо, дын та-
быгар 203 куб. метр маңын жа-
нышынка эрэ чуурканаң әрбөт-
түү. Эрбөммөт маңын чөмөхөв-
бөт. Тиинти «Дружбадан» охта-
рууга кубометргөр 30 харчы
төлөнүктөзүү. Оны илменин көр-
пич курдук кордорон 35-тиң харчынын даңыста. Чуурканаңы-
лыгын 43-түү харчы онынтар
85-тиң харчынын мэлла. Ол ту-
мугар охторууга 13 соли. 20, ар-
бөзүнчүнүү 97 соли. 21, барыта
110 соли. 41 харчынын бары-
мырда. Ити үрдүгөр көнфиши-
нами, надбанкотын эбен көбис.
Бындана 20 кун үләзен 421
соли. 80 харчынын, ол иштеп 210
соли. 90 харчынын сөмөс,
зарыста. Итиччөн сөрөмдөр
эрдөзен, киңе хойбутаин уль-

лини, союзкоң дынгизектүүк еро-
котою сүлдүр ханын да, ба-
йылжак механизматор, эт, тут
сигенүүтүн маастара даңыбытты
суох.

Совхоз «Дружбадар» үләзин-
баттарда киңиңе ассо шикиси о-
тунан барыстаах. Бейтим орт-
«Дружбадан» алдынчын чан-
тарын, сыйбын бири харчын ах-
санын суох отделенинеттан ылан
спиканан уларынан көр. Бири
харчынын төлөөбенеке эрэ та-
целтөр беняни ороскуюттаа. Ол бензин 48 солкуобайга ту-
рор.

Немчилээниң, харыстаанын — бүттүүмүт Соруга

Отделение салалтата А. Е.
Егоров «Дружбадан» үләзин-
бат, союзкоң «Дружбадар» үла-
зин.

РЕДАКЦИЯТТАН: Бындык общественинай корреспонденциянай
И. А. Бушуев общественинай интэрвьюлар тус бирилдөрүнүн хар-
чынынде ханынын үрдүктүк туттар дыннортоң бирилдөстөрүнүн
түнүнчүлүк сурүйәр. Итиччөн дыннуу үйдүгүнүүнүр шини окушын
бөлүштөн, пороут ханынын түбүнчүлүк түрүнүүнүр шини окушын
түнүнчүлүк түнүнчүлүк түрүнүүнүр шини окушын.

Ладааччы, эн бу сурүнкүү этилдер чакчы түнүнчүлүк түрүнүүнүр шини
сайынчын? Энэхүү общественинай байым-дуолуу арангаччылабат.
Көмөнчүү кыратын төөн барын эбен харчынын пахсарын бөлү-
рар дыннор балылар дуо? Ол түнүнчүлүк сурүнкүүнүүнүр шини окушын.

Киңиңе сыйдалларда ишчөттөо-
дук билбеттар дуо? Бирилдөр. Ол ортоти киңиңе ошургандарын,
киңиңе мынышынан оттук майы-
ши кынчылтара түнөр кынчылдар
баш. Салтасан бардахха, талбы-
тынан дайбардыр буолан таб.
Егоров ташини көрбөт. Ошургана,
ордуңа улазынан иштөн «Ба-
зимминдик дынам таңыгар абалылар
батыттын» дын сыйнын көбі-
неччи. Үйнүттөн «үйн» да ды-
нан бazaar буоллун, сабуулубыт
малытор бири түркеми бына
эрбетин дын салравама.

Бындык ассо тыңдаа ошторбут
маңа төн таба даңыллабыттын
билибет. Харбалаттан иске
нагар көстөөх Нүүччү таңын
байындар охторор. Бирилдөрүнүн
таксам корбута суох. Камине би-
дээ төн дынбетинен лаңталла.

Маны босоукокча наада. Сов-
хоз рабочай союзкоң «Дружбадан»
үләзинчесе, ханынын
да ол биңыштынан лаңмах-
тваах.

И. БУШУЕВ.

Сыл бүтөнин үйнүүр уон-
саны, ол ишнөр алта көттөт
экраннан, кинолори кө-
рүхүнүт.

«Черт с портфелем» —
киноомедия сурүн геройн
дымалчата дыннорда уонна
албын хорсун биңышлар
түстарьнан кореөччүлөрүн
санатар. «Шкатулка с сюр-
призом» — (Румыния). Ку-
рат жыныстыгыр кынчынан

Дъаңал ылышларда наада

Биңиңе, Мэйндизэдэң детсад
анылдан үләзбите хайын да
сылаа буолла. Детсад оңсун ини-
тигүү, оскуолада киңиңе бэ-
лэммирии таңынан, колхоска
үләлки сыйдаллар тороппүттөр тү-
бүнчөлөр, үләлори чапчылак-
тээдэ, бирилдөстөрүнүн харыстых-
таса. Хомбуюх ишн, биңиги
дотсадынын ити аланын кынчын
толорбот. Биңиги мусс доробай
өвөлорбут манишын дет-
садка балыдан үйнүүр ким-
багттара. Оштуубут балыра саты-
нынга кашыкүлгө калинларигөр
ылдыбыт, киртийбит этилор.

Сороктор Мүзүдай балынынтын-
тар барын эстэнин каллилор, со-
рохтор билитин да онко сыйдал-
лар.

Ахсыннытааыз экран

олуга көстүбүтүү. Кини оби-
ниңе олорбут дынзин исти-
нотигөр кистемен сейфтен
кынчын көмүстөзүү уонна
кундуу, сыйланлаах майлар
сүттөллөр. Майор Таке але-
рүүгүн уонна халаанынга
кыттыбыттары арыйар.
Итиңтөн майору байэтин со-
шуланын садалачар. Ол
киңиси хайдах түмүктем-
митин кипини көрөн би-
лишхит.

«Царь и генерал» — (Бол-
гария) Норуот дылдатта, ис-
ториянда бирилдөрүнүн личность
оруола, хорсун биңышын уонна
тапшарымы...

«Опасный полет» — (Бол-
гария) Фильм. Дынгизх
олохко буолбут түбәлтүү. Го-
сударствова күттөлүк суюн
буолууттун организаторын
үзүүт. Атын дойдудулар разведчи-
кыларын балыда уузишик үләзбите
ученай-дипломат Итан-Асен-Георгиев айланы-
нах дыналатын көстөр.

«В квартире Хан-Эль Хали-
ли» (ХАР) — иккى бирзат-
тылар хомолтолоох дыл-
даларын түнүнчүү.

«Всегда одна жизнь»
(ССРС, Норвегия) — Норве-
гия норуотуни улуу уола,
бийлилзөх учений, аан дой-
дуга сурасырыбыт айланыт
Фриц-оф Нансен граждан-
ской хорсун биңыштын көр-
дерер фильм.

«Тroe» — Илья Лунев драма-
тический историянта киноп-
тер.

«Ох, уж этот дед» (Фран-
ция) — Мари уонна Жак
Жарганин олохторо табыт-
таа суох садаламмыта. Көлкүн
бу дын олохторо, дынларда-
ра хайдах салалыбыттын
киңиңтөн билишхит. Маны
тавынан «Дамы» уонна «Бе-
лье туши» дын салын хар-
тыманалары көрүхүнүт. Ко-
реөччүлөр бирилдөстөрүнүн
малыт хас да кинофильмнэр
хатыланан экралыг таба-
мыллар.

В. МАКАРОВ.
киносеть директора.

Редактор Н. П. СИДОРЮ.

Армия Кини спортивнай кулүүбүн футбелистарда ССРС чөн-
нинчарынан буоллулар. 1923 сыйлаахха төрмөлдөт кулүүн
футбелистарда бу ишнин 5 түгүл чемпиони тураллар.

СНИМОККА: ОЛОРОЛДОР: (ханынчай унга): Владимир Ду-
даренко, Альберт Шестерин, Юрий Истомин, Владимир Кап-
личин. Владимир Федотов, Валентин Уткин. **ТУРАЛЛАР:** (ханынчай унга): тренер Валентин Николаев, Юрий Ищенчиков, Виктор Донгов, Борис Константин, Владимир Поликаров, Александар Кузнецов, Владимир Астаповский, Марьян Плахетко, Валентин Афонин.

А. Жонкез фотота.

ССТА фотохроника.

АКС СУОХЛИСТАРА — ССРС ЧЕМПИОННАРА

ТАШКЕНТ. ОСТА. Ахсыннынай
Онов Армия Кини спорти-
вий кулүүбүн (АКС) футбо-
листилардын алтын түгүллөрүнүн ССРС
чемпиончарынан буоллулар. Москва куорат атын ишнин
4 : 3 алсынчарын хоттуулар. Үрүттүүлүк түрүнүүнүр «Ди-
нимилдер» эбен бастакы матчка «Спарта»
0 : 0 алсынчарын ташынчтарда.

Онов Армия Кини спорти-
вий кулүүбүн (АКС) футбо-
листилардын алтын түгүллөрүнүн ССРС
чемпиончарынан буоллулар. Москва куорат атын ишнин
4 : 3 алсынчарын хоттуулар. Үрүттүүлүк түрүнүүнүр «Ди-
нимилдер» эбен бастакы матчка «Спарта»
0 : 0 алсынчарын ташынчтарда.

Шура биңиги оскуодайттар төрдүс шалын-
ынын түйгүн уоранынчын. Бу шура С. Т. Захаров атынан пайттарда олорор
чыннын ылбыты. Нинигиндер кынчыллаах-
хатуудаах үләннөттөр. Ульяна ташынчтарын-
тындар оттон Егор бирилдөстөрүнүр. Ишнин
коммунистический түл ударниктарда.

Нинигиндер оскуодайттар кынчыллаах-
хатуудаах үләннөттөр. Ульяна ташынчтарын-
тындар оттон Егор бирилдөстөрүнүр. Ишнин
коммунистический түл ударниктарда.

Шура биңиги оскуодайттар төрдүс шалын-
ынын түйгүн уоранынчын. Бу шура С. Т. Захаров атынан пайттарда олорор
чыннын ылбыты. Нинигиндер кынчыллаах-
хатуудаах үләннөттөр. Ульяна ташынчтарын-
тындар оттон Егор бирилдөстөрүнүр. Ишнин
коммунистический түл ударниктарда.

Шура биңиги оскуодайттар төрдүс шалын-
ынын түйгүн уоранынчын. Бу шура С. Т. Захаров атынан пайттарда олорор
чыннын ылбыты. Нинигиндер кынчыллаах-
хатуудаах үләннөттөр. Ульяна ташынчтарын-
тындар оттон Егор бирилдөстөрүнүр. Ишнин
коммунистический түл ударниктарда.

БИҢИГИ АДЫРЫСПЫТ:

Директор Егор ПИНИГИННЭР
Ульяна, Егор ПИНИГИННЭР
Биңилдер ишкөн фрунзехтар. Кыра

киңистарда

Чуралчы орденона,
Чуралчы елизинчары,
Н. Маркс уул. 12 №-рэ

ТЕЛЕФОННАР:
Редактор — 0-89

Отделлар — 0-90
Упсалай отдел — 0-91
Типография — 0-95

Редакциянын ылыштар
суруннаа вавырымын
распавинчарынан, ватын, аза затын хайдын за-
галору суруллуулаахтаса.

Санасынан №-рэ 145

Чуралчы орденона
суруннаа вавырымын
распавинчарынан, ватын, аза затын хайдын за-
галору суруллуулаахтаса.

Таксар ахсанана 2423